

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEP SODIŠČA (osmi senat)

z dne 5. oktobra 2023*

„Predhodno odločanje – Člen 99 poslovnika Sodišča – Odgovor, ki ne dopušča nobenega razumnega dvoma – Energija – Okvir za označevanje z energijskimi nalepkami – Uredba (EU) 2017/1369 – Člen 6, prvi odstavek, točka (a) – Obveznost dobaviteljev izdelka in trgovcev z njim, da v vizualnih oglasih navedejo razred energijske učinkovitosti tega izdelka in razpon razredov energijske učinkovitosti na nalepki za zadevno skupino izdelkov – Neposredna uporaba te obveznosti – Diskrecijska pravica teh dobaviteljev in trgovcev pri izpolnjevanju navedene obveznosti ob neobstoju delegiranega akta, sprejetega na podlagi te uredbe“

V zadevi C-761/22,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Landgericht Bochum (deželno sodišče v Bochumu, Nemčija) z odločbo z dne 23. novembra 2022, ki je na Sodišče prispela 15. decembra 2022, v postopku

Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie eV

proti

Roller GmbH & Co. KG,

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi M. Safjan (poročevalec), predsednik senata, N. Piçarra in M. Gavalec, sodnika,

generalna pravobranilka: T. Čapeta,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi odločeno z obrazloženim sklepom v skladu s členom 99 Poslovnika Sodišča,

sprejema naslednji

* Jezik postopka: nemščina.

Sklep

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 6, prvi odstavek, točka (a), Uredbe (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU (UL 2017, L 198, str. 1).
- 2 Vložen je bil v okviru spora med združenjem Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie eV in družbo Roller GmbH & Co. KG v zvezi s predlogom, naj se slednji naloži, da preneha z oglaševanjem gospodinjskih pečic in kuhinjskih nap, pri katerem ni naveden razpon razredov energijske učinkovitosti na nalepki za zadevno skupino izdelkov.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2010/30/EU

- 3 V uvodnih izjavah 5 in 8 Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o navajanju porabe energije in drugih virov izdelkov, povezanih z energijo, s pomočjo nalepk in standardiziranih podatkov o izdelku (UL 2010, L 153, str. 1) je navedeno:

„(5) Zagotavljanje točnih, ustreznih in primerljivih podatkov o specifični porabi energije izdelkov, povezanih z energijo, bi moralo vplivati na končne uporabnike, da se odločijo za izdelke, ki med uporabo porabijo ali posredno vodijo do manjše porabe energije in drugih bistvenih virov, kar spodbuja proizvajalce, da sprejmejo ukrepe za zmanjšanje porabe energije in drugih bistvenih virov izdelkov, ki jih izdelujejo. To bi moralo posredno spodbujati tudi učinkovito uporabo teh izdelkov, da bi prispevali k uresničevanju cilja [Evropske unije] o 20 % povečanju energetske učinkovitosti. Samo delovanje tržnih sil brez teh podatkov ne bo spodbudilo smotrne porabe energije in drugih bistvenih virov za te izdelke.

[...]

- (8) Podatki imajo ključno vlogo pri delovanju tržnih sil in je zato treba uvesti enotno nalepko za vse izdelke istega tipa, da bi se morebitnim kupcem zagotovili dodatni standardizirani podatki o stroških teh izdelkov, kar zadeva energijo in porabo drugih bistvenih virov, in da bi se sprejeli ukrepi, da bi se morebitnim končnim uporabnikom, ki ne vidijo razstavljenega izdelka in tako nimajo priložnosti, da bi videli nalepko, prav tako zagotovili ti podatki. Zaradi učinkovitosti in uporabnosti bi morala biti nalepka takšna, da jo končni uporabnik zlahka prepozna, preprosta in jedrnata. V ta namen bi bilo treba ohraniti obstoječo obliko nalepke kot osnovo za obveščanje končnih uporabnikov o energetske učinkovitosti izdelkov. Porabo energije in druge podatke v zvezi z izdelki bi bilo treba izmeriti v skladu s harmoniziranimi standardi in metodami.“

4 Člen 10 te direktive je določal:

„1. [Evropska komisija] z delegiranimi akti v skladu s členi 11, 12 in 13 določi podrobnosti o nalepki in standardnih podatkih o izdelku za vsak tip izdelka v skladu s tem členom.

[...]

Delegirana uredba (EU) št. 65/2014

5 Delegirana uredba Komisije (EU) št. 65/2014 z dne 1. oktobra 2013 o dopolnitvi Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z označevanjem gospodinjskih pečic in kuhinjskih nap z energijskimi nalepkami (UL 2014, L 29, str. 1) je bila, kot je razvidno iz drugega odstavka uvodnih navedb o njeni pravni podlagi, sprejeta na podlagi člena 10 Direktive 2010/30.

6 Člen 3 te delegirane uredbe, naslovljen „Odgovornosti dobaviteljev in časovni razpored“, določa:

„Dobavitelji zagotovijo naslednje:

1. V zvezi z nalepkami, podatkovnimi karticami in tehnično dokumentacijo:

(a) Za gospodinjske pečice:

(i) vsaka gospodinjska pečica je opremljena z eno ali več tiskanimi nalepkami s podatki v obliki, določeni v točki 1 Priloge III za vsak prostor za peko pečice;

[...]

(iv) vsak oglas za določen model gospodinjske pečice vsebuje razred energijske učinkovitosti, če so v oglasu podatki v zvezi s porabo energije ali ceno;

(v) katero koli tehnično promocijsko gradivo v zvezi z določenim modelom gospodinjske pečice, ki opisuje tehnične parametre te pečice, vsebuje razred energijske učinkovitosti navedenega modela;

[...]

(b) Za kuhinjske nape:

(i) vsaka kuhinjska napa je opremljena s tiskano nalepko s podatki v obliki, določeni v točki 2 Priloge III;

[...]

(iv) vsak oglas za določen model kuhinjske nape vsebuje razred energijske učinkovitosti, če so v oglasu podatki v zvezi s porabo energije ali ceno;

(v) vsako tehnično promocijsko gradivo v zvezi z določenim modelom kuhinjske nape, ki opisuje tehnične parametre te nape, vsebuje razred energijske učinkovitosti navedenega modela;

[...]

3. V zvezi z obliko nalepk:

(a) Za gospodinjske pečice je oblika nalepke za prostor za peko pečice določena v točki 1 Priloge III, in sicer za aparate, ki se dajejo na trg od 1. julija 2015.

(b) Za kuhinjske nape je oblika nalepke določena v točki 2 Priloge III v skladu z naslednjim časovnim razporedom:

[...]

(iv) za kuhinjske nape, dane na trg od 1. januarja 2020, so nalepke z razredi energijske učinkovitosti A+++, A++, A+, A, B, C, D v skladu s točko 2.1.4 Priloge III (nalepka 4).

[...]“

7 Člen 4 navedene delegirane uredbe, naslovljen „Odgovornosti trgovcev“, določa:

„Trgovci zagotovijo naslednje:

1. Za gospodinjske pečice:

[...]

(c) vsak oglas za vsako obliko ali medij prodaje in trženja na daljavo za določen model pečice navaja sklic na razred energijske učinkovitosti, če oglas vsebuje informacije v zvezi z energijo ali ceno;

(d) vsako tehnično promocijsko gradivo v zvezi z določenim modelom, ki opisuje tehnične parametre pečice, vsebuje razred energijske učinkovitosti modela.

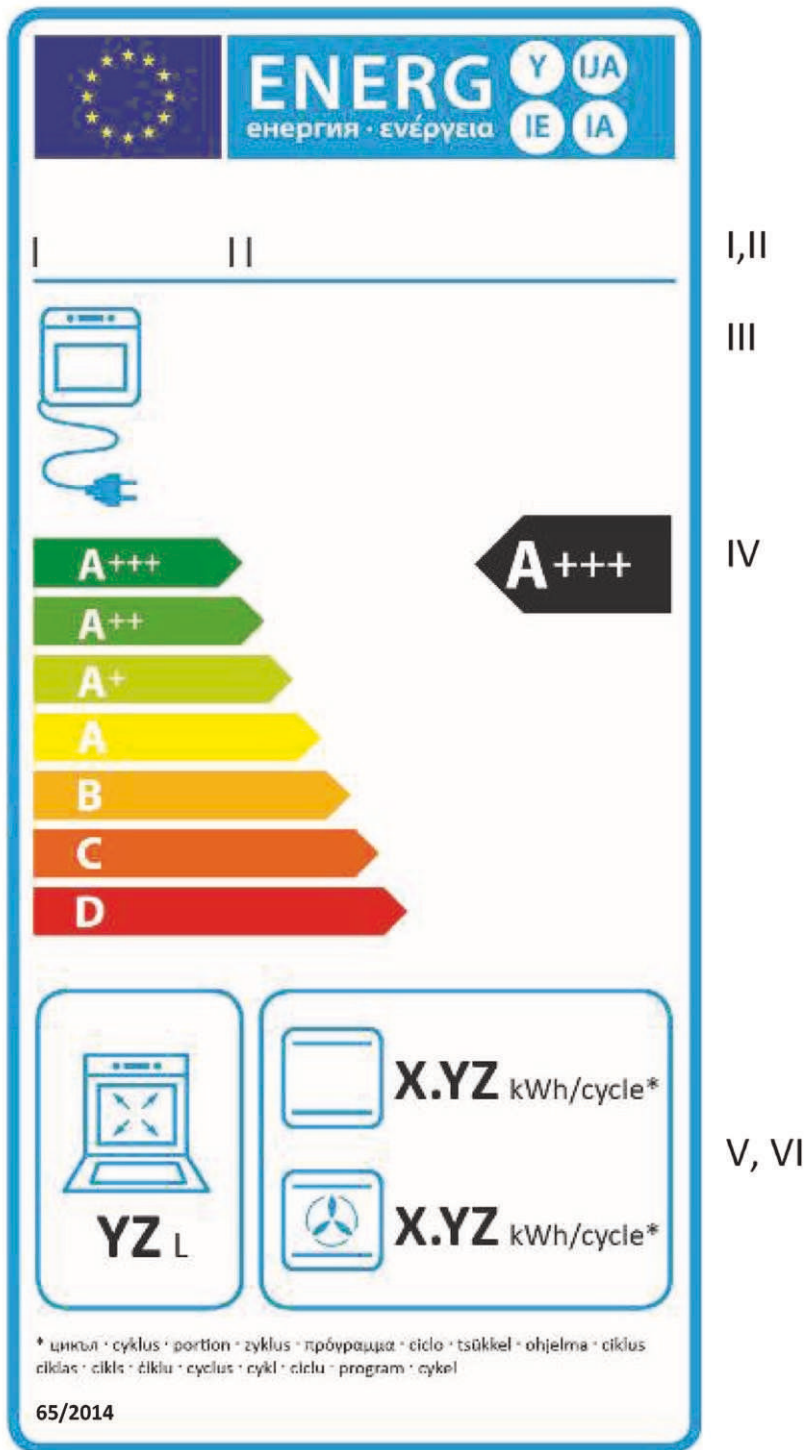
2. Za kuhinjske nape:

[...]

(c) vsak oglas za vsako obliko ali medij prodaje in trženja na daljavo za določen model kuhinjske nape navaja sklic na razred energijske učinkovitosti, če oglas vsebuje informacije v zvezi z energijo ali ceno;

(d) vsako tehnično promocijsko gradivo v zvezi z določenim modelom, ki opisuje tehnične parametre kuhinjske nape, vsebuje razred energijske učinkovitosti modela.“

8 Priloga III k isti delegirani uredbi ima naslov „Nalepka“. Točka 1.1.1 te priloge, naslovljena „Prikaz nalepke – za vsak prostor za peko električne gospodinjske pečice“, vsebuje naslednjo sliko:

9 Točka 1.1.2 Priloge III k Delegirani uredbi št. 65/2014, naslovljena „Podatki na nalepki – električne gospodinjske pečice“, vsebuje legendo za rimske številke na sliki iz točke 1.1.1 te priloge in določa:

„Na nalepki se navedejo naslednji podatki:

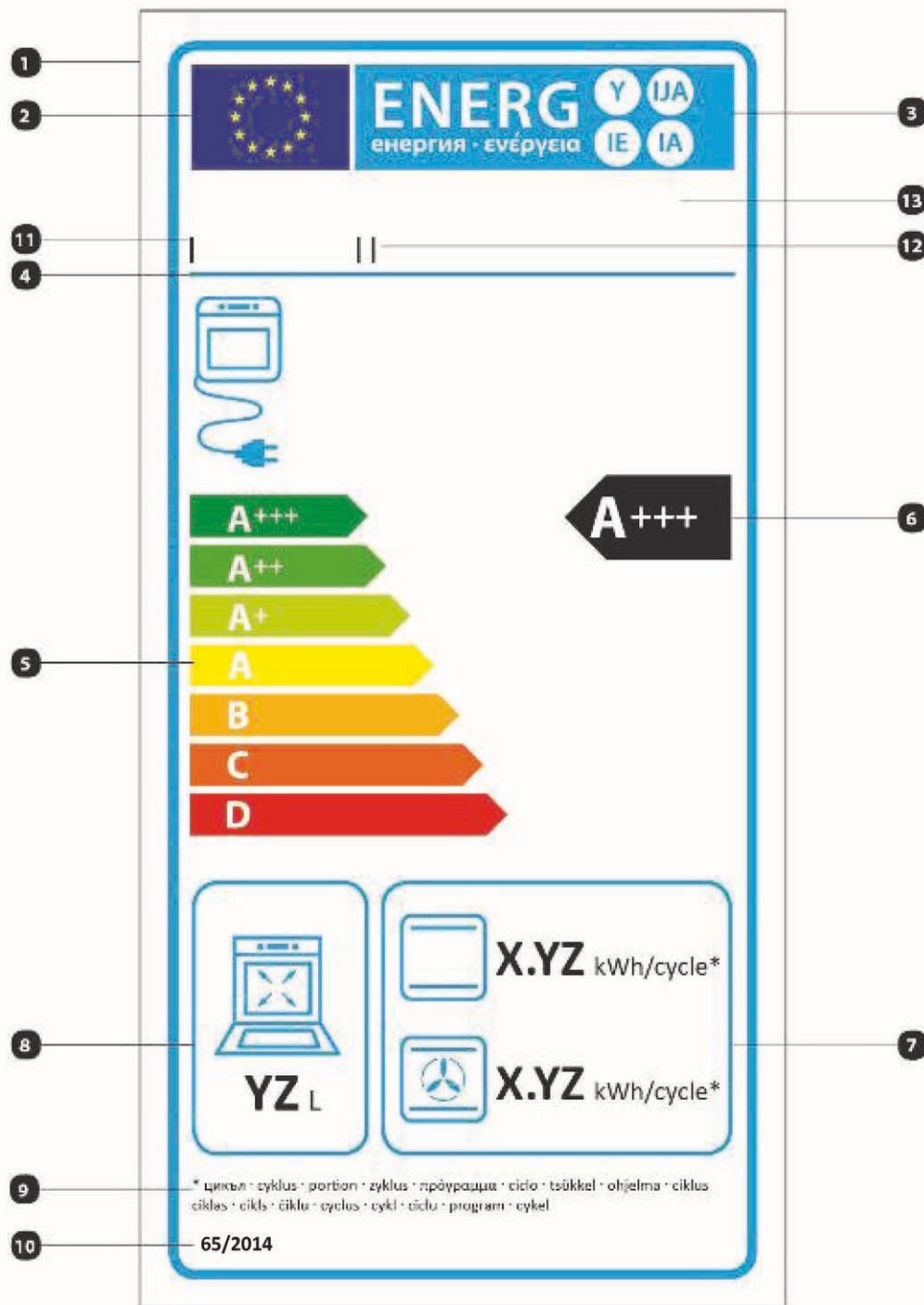
[...]

IV. razred energijske učinkovitosti prostora za peko, določen v skladu s Prilogo I. Konica puščice z indikacijsko črko se namesti v isti višini kot konica puščice za ustrezeni razred energijske učinkovitosti;

[...]“

- 10 Točka 1.1.3 Priloge III k tej delegirani uredbi, naslovljena „Oblika nalepke – električne gospodinjske pečice“, določa:

„Oblika nalepke za vsak prostor za peko električne gospodinjske pečice je skladna z naslednjo sliko:

Pri tem velja:

[...]

5. Lestvica energijskih razredov:

– puščica: višina: 5,5 mm, razmik: 1 mm – barve:

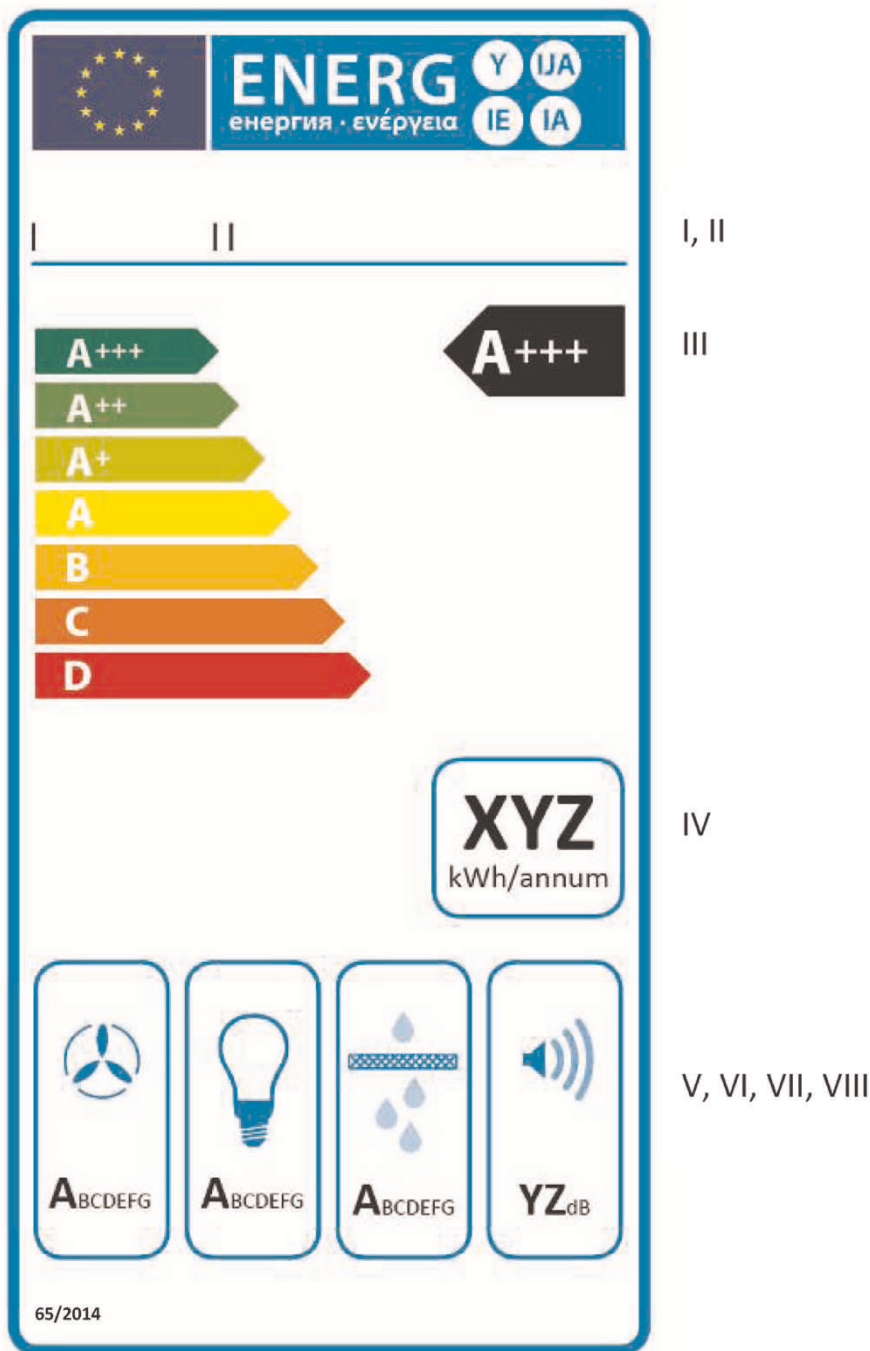
- najvišji razred: X-00-X-00,
 - drugi razred: 70-00-X-00,
 - tretji razred: 30-00-X-00,
 - četrti razred: 00-00-X-00,
 - peti razred: 00-30-X-00,
 - šesti razred: 00-70-X-00,
 - zadnji razred: 00-X-X-00;
- besedilo: Calibri krepko 18 pt, velike tiskane črke bele barve; simbol „+“: Calibri krepko 12 pt, bele barve, poravnano v eni vrstici.

6. Razred energijske učinkovitosti:

- puščica: širina: 20 mm, višina: 10 mm, 100 % črna;
- besedilo: Calibri krepko 24 pt, velike tiskane črke bele barve; simbol „+“: Calibri krepko 18 pt, bele barve, poravnano v eni vrstici.

[...]“

- 11 Točka 2.1.4 Priloge III k navedeni delegirani uredbi, naslovljena „Kuhinjske nape, ki so uvrščene v razrede energijske učinkovitosti od A+++ do D (nalepka 4)“, vsebuje naslednjo sliko:

- 12 Točka 2.2 Priloge III k isti delegirani uredbi, naslovljena „Podatki na nalepki – kuhinjske nape“, vsebuje legendo za rimske številke, ki so, med drugim, na sliki iz točke 2.1.4 te priloge in določa:

„Na nalepki se navedejo naslednji podatki:

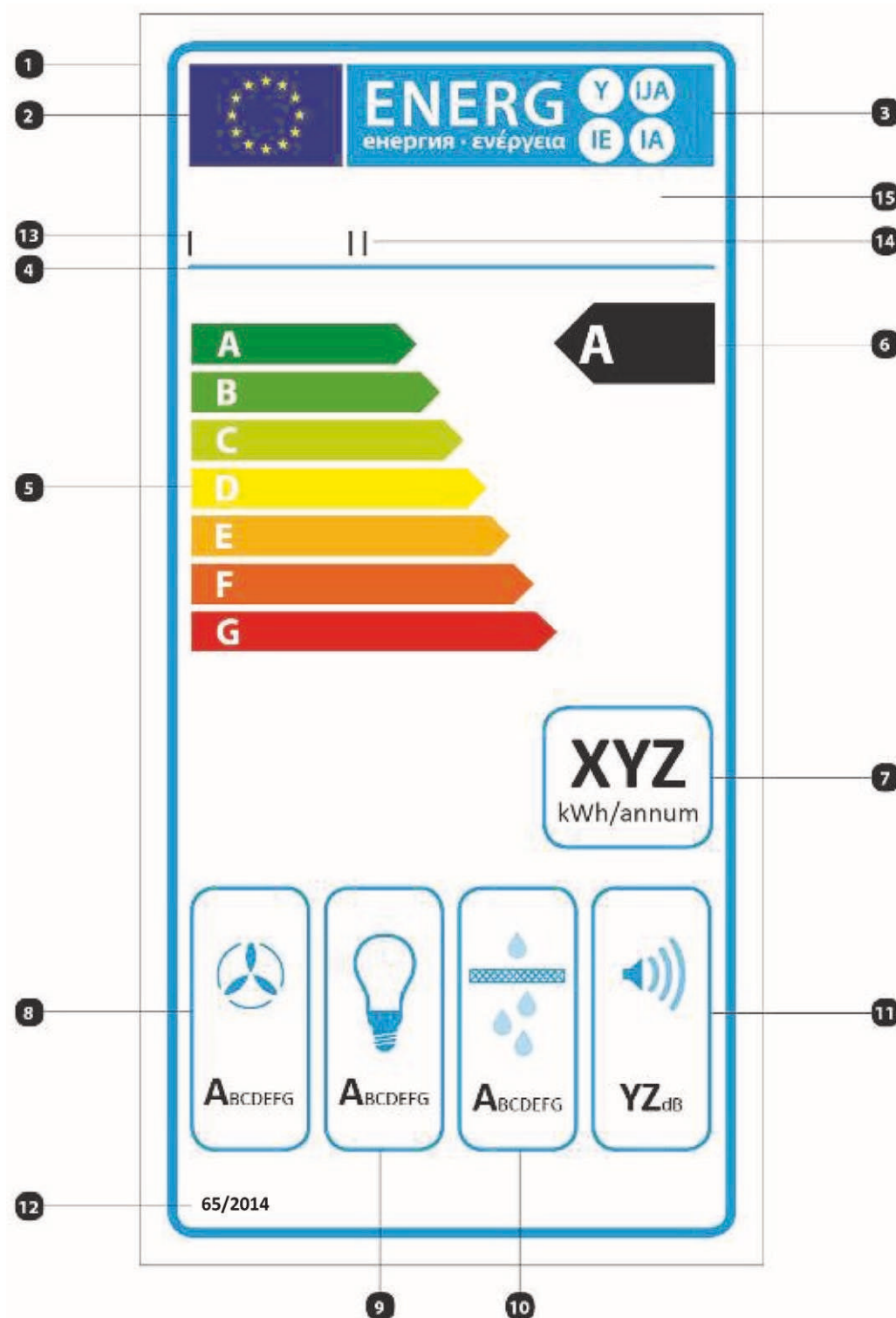
[...]

III. razred energijske učinkovitosti kuhinjske nape, določen v skladu s Prilogo I. Konica puščice z oznako razreda energijske učinkovitosti kuhinjske nape se namesti v isti višini kot konica puščice za ustrezeni razred energijske učinkovitosti;

[...]

- 13 Točka 2.3 Priloge III k Delegirani uredbi št. 65/2014, naslovljena „Oblika nalepke – kuhinjske napre“, določa:

„Oblika nalepke je skladna z naslednjo sliko:

Pri tem velja:

[...]

5. Lestvica energijskih razredov:

- puščica: višina: 4 mm, razmik: 0,75 mm – barve:
 - najvišji razred: X-00-X-00,
 - drugi razred: 70-00-X-00,
 - tretji razred: 30-00-X-00,
 - četrti razred: 00-00-X-00,
 - peti razred: 00-30-X-00,
 - šesti razred: 00-70-X-00,
 - zadnji razred: 00-X-X-00;
- besedilo: Calibri krepko 10 pt, velike tiskane črke bele barve; simbol „+“: Calibri krepko 7 pt, bele barve, poravnano v eni vrstici.

6. Razred energijske učinkovitosti:

- puščica: širina: 15 mm, višina: 8 mm, 100 % črna;
- besedilo: Calibri krepko 17 pt, velike tiskane črke bele barve; simbol „+“: Calibri krepko 12 pt, bele barve, poravnano v eni vrstici.

[...]“

Uredba 2017/1369

14 V uvodnih izjavah 2 in 10 Uredbe 2017/1369 je navedeno:

- „(2) Označevanje z energijskimi nalepkami omogoča strankam, da se ozaveščeno odločajo na podlagi tega, koliko energije porabijo izdelki, povezani z energijo. Informacije o učinkovitih in trajnostnih izdelkih, povezanih z energijo, pomembno prispevajo k varčevanju z energijo ter zmanjšanju stroškov za energijo, obenem pa spodbujajo inovacije in naložbe v proizvodnjo energijsko učinkovitejših izdelkov. Izboljšanje učinkovitosti izdelkov, povezanih z energijo, na podlagi ozaveščenih odločitev strank in harmonizacije povezanih zahtev na ravni Unije koristi tudi proizvajalcem, industriji in celotnemu gospodarstvu Unije.

[...]

(10) Stranka, ki ima na voljo točne, ustrezne in primerljive informacije o specifični porabi energije pri izdelkih, povezanih z energijo, lažje izbere izdelke, ki med uporabo porabijo manj energije in drugih bistvenih virov. Obvezna standardizirana nalepka za izdelke, povezane z energijo, je učinkovito sredstvo, s katerim se morebitnim strankam zagotovijo primerljive informacije o energijski učinkovitosti izdelkov, povezanih z energijo. Nalepko bi bilo treba dopolniti z informacijskim listom izdelka. Nalepka bi morala biti enostavno razpoznavna, preprosta in jedrnata. V ta namen bi bilo treba ohraniti obstoječo barvno lestvico od temnozeleno do rdeče barve kot izhodišče za seznanjanje strank z energijsko učinkovitostjo izdelkov. Da bi bila nalepka dejansko uporabna za stranke, ki želijo prihraniti energijo in stroške, bi morale stopnje na lestvici nalepke ustrezati bistvenim prihrankom energije in stroškov za stranke. Za večino skupin izdelkov bi morala biti na nalepki, če je to ustrezno, poleg lestvice za energijsko označevanje navedena absolutna poraba energije, da bi lahko stranke predvidele, kako se njihove odločitve neposredno odražajo pri stroških za energijo. Vendar pa iste informacije ni mogoče navesti v zvezi z izdelki, povezanimi z energijo, ki sami ne porabljajo energije.

[...]"

15 Člen 6, prvi odstavek, točka (a), te uredbe določa:

„Dobavitelj in trgovec:

(a) v vizualnih oglasih ali v tehničnem promocijskem gradivu za določen model navedeta razred energijske učinkovitosti izdelka in razpon razredov energijske učinkovitosti na nalepki v skladu z ustreznim delegiranim aktom.“

16 Člen 16 navedene uredbe se glasi:

„1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 17, da se ta uredba dopolni z uvedbo natančnih zahtev glede nalepk za specifične skupine izdelkov.

[...]

3. V delegiranih aktih, ki zadevajo specifične skupine izdelkov, se določijo zlasti:

[...]

(j) način vključitve energijskega razreda in razpon[a] razredov energijske učinkovitosti na nalepki v vizualne oglase in tehnično promocijsko gradivo, tudi kar zadeva [čitljivost] in prepoznavnost;

[...]"

17 Člen 20(4) iste uredbe določa:

„Delegirani akti, sprejeti na podlagi člena 10 Direktive 2010/30/EU in Direktive [Komisije] 96/60/ES [z dne 19. septembra 1996 o izvajanju Direktive Sveta 92/75/EGS v zvezi z energijskim označevanjem gospodinjskih pralno-sušilnih strojev (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 18, str. 3),] ostanejo veljavni, dokler jih ne razveljavi delegirani akt, sprejet na podlagi člena 16 te uredbe, ki zajema ustrezne skupine izdelkov.

Obveznosti na podlagi te uredbe se uporabljajo v zvezi s skupinami izdelkov, ki so zajeti v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi člena 10 Direktive 2010/30/EU, in v Direktivi 96/60/ES.“

Delegirane uredbe (EU) 2019/2013, 2019/2014, 2019/2015, 2019/2016, 2019/2017 in 2019/2018

- 18 Prilogi VII in VIII k Delegirani uredbi Komisije (EU) 2019/2013 z dne 11. marca 2019 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z označevanjem elektronskih prikazovalnikov z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1062/2010 (UL 2019, L 315, str. 1), Delegirani uredbi Komisije (EU) 2019/2014 z dne 11. marca 2019 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta o označevanju gospodinjskih pralnih in pralno-sušilnih strojev z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1061/2010 in Direktive Komisije 96/60/ES (UL 2019, L 315, str. 29), Delegirani uredbi Komisije (EU) 2019/2015 z dne 11. marca 2019 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z označevanjem svetlobnih virov z energijskimi nalepkami ter o razveljavitvi Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 874/2012 (UL 2019, L 315, str. 68), Delegirani uredbi Komisije (EU) 2019/2016 z dne 11. marca 2019 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta glede označevanja hladilnih aparatov z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1060/2010 (UL 2019, L 315, str. 102), Delegirani uredbi Komisije (EU) 2019/2017 z dne 11. marca 2019 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z označevanjem gospodinjskih pomivalnih strojev z energijskimi nalepkami ter razveljavitvi Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1059/2010 (UL 2019, L 315, str. 134) in Delegirani uredbi Komisije (EU) 2019/2018 z dne 11. marca 2019 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta glede označevanja hladilnih aparatov z neposredno prodajno funkcijo z energijskimi nalepkami (UL 2019, L 315, str. 155) vsebujeta naslednji sliki, pri čemer je enobarvna slika vključena le v Prilogo VII k tem delegiranim uredbam:

”

“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 19 Družba Roller ima v Nemčiji približno 150 trgovin s pohištvom in se predstavlja kot največji diskontni trgovec s pohištvom v Nemčiji.
- 20 Na začetku leta 2022 je v razdelku „Ponudba kuhinj“ na svojem spletnem mestu oglaševala opremljeno kuhinjo po ceni 1699,00 EUR. Poleg informacij o kuhinjskem pohištvu so bile na voljo tudi informacije o električnih napravah, vgrajenih v to kuhinjo. Zlasti je bilo navedeno, da je razred energijske učinkovitosti vgradne pečice in kuhinjske nape „A“ oziroma „C“. Ta označba je bila v obliki grafične puščice z barvno podlago, in sicer rumeno v primeru vgradne pečice in oranžno v primeru kuhinjske nape. Vendar so manjkali razponi razredov energijske učinkovitosti, kot so navedeni na nalepkah zadevnih naprav.

- 21 Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie je registrirano združenje s pravno sposobnostjo. V skladu s svojim statutom je njegov namen že več kot 40 let zlasti spodbujanje poslovnih interesov svojih članov in boj proti neljalni konkurenci oziroma spodbujanje lojalne konkurence s sodelovanjem pri pravnih raziskavah, pojasnjevanju in informiranju v sodelovanju s pristojnimi organi pravosodja.
- 22 Združenje Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie je 10. februarja 2022 družbi Roller neuspešno poslalo opomin zaradi kršitve, med drugim, Uredbe 2017/1369, ker v svojem oglaševanju ni navedla razpona razredov energijske učinkovitosti za zadevno pečico in napo.
- 23 Združenje Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie je nato pri Landgericht Bochum (deželno sodišče v Bochumu, Nemčija), ki je predložitveno sodišče, vložilo tožbo, s katero je med drugim zahtevalo prenehanje takega oglaševanja v prihodnje.
- 24 Združenje Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie zlasti meni, da morajo trgovci, kot je družba Roller, v skladu s členom 6, prvi odstavek, točka (a), Uredbe 2017/1369 v vizualnih oglasih za gospodinjske pečice in kuhinjske nape navesti razred energijske učinkovitosti zadevnih naprav in razpon razredov učinkovitosti, naveden na nalepki za zadevne skupine izdelkov, in sicer tako za gospodinjske pečice kot za kuhinjske nape razpon razredov učinkovitosti med A+++ in D.
- 25 Družba Roller pred predložitvenim sodiščem zatrjuje, da v svojih oglasih za električne pečice in nape ni dolžna navesti razpona razredov energijske učinkovitosti zadevnih skupin izdelkov. Ta obveznost za te skupine izdelkov naj namreč še vedno ne bi bila konkretizirana z delegiranim aktom, sprejetim na podlagi Uredbe 2017/1369, niti naj ne bi izhajala neposredno iz člena 6 te uredbe.
- 26 Predložitveno sodišče ugotavlja, da v zvezi z gospodinjskimi pečicami in kuhinjskimi napami še ni bil sprejet delegirani akt na podlagi Uredbe 2017/1369 in da Delegirana uredba št. 65/2014, ki je bila sprejeta na podlagi Direktive 2010/30, razveljavljene z Uredbo 2017/1369, ne vsebuje nobene obveznosti, da se v ustreznih vizualnih oglasih in tehničnem promocijskem gradivu navede razpon razredov energijske učinkovitosti zadevne skupine izdelkov.
- 27 V tem okviru se to sodišče sprašuje tudi, ali je mogoče neposredno iz člena 6, prvi odstavek, točka (a), Uredbe 2017/1369 sklepati, da morajo trgovci, kot je družba Roller, v svojih vizualnih oglasih in tehničnem promocijskem gradivu navesti razred energijske učinkovitosti zadevnih naprav in razpon razredov energijske učinkovitosti, naveden na nalepki za zadevno skupino izdelkov, ali pa je uporaba take obveznosti „odložena“ do začetka veljavnosti delegiranega akta, sprejetega na podlagi te uredbe. Če za te trgovce velja ta obveznost, želi navedeno sodišče izvedeti tudi, ali imajo določeno diskrecijsko pravico pri predstavitvi tega razreda in razpona energijske učinkovitosti ter kakšne možnosti imajo za uveljavljanje te diskrecijske pravice.

28 V teh okoliščinah je Landgericht Bochum (deželno sodišče v Bochumu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali že iz člena 6, prvi odstavek, točka (a), Uredbe [2017/1369] neposredno izhaja obveznost dobaviteljev izdelkov, povezanih z energijo, ki jih je treba označiti z energijskimi nalepkami, ali trgovcev z njimi, da v svojih oglasih navedejo razred energijske učinkovitosti in razpon razredov energijske učinkovitosti, ne da bi bila ta določba pogojena s konkretizacijo obveznosti z delegiranim aktom?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen:

(a) Ali je posledica tega, da obveznost dobaviteljev izdelkov, povezanih z energijo, ki jih je treba označiti z energijskimi nalepkami, ali trgovcev z njimi, da v svojih oglasih navedejo razred energijske učinkovitosti in razpon razredov energijske učinkovitosti, izhaja že neposredno iz člena 6, prvi odstavek, točka (a), Uredbe [2017/1369], ta, da imajo dobavitelji ali trgovci do začetka veljavnosti novih delegiranih aktov določen manevrski prostor glede vrste predstavitve? Če je odgovor na drugo vprašanje (točka a) pritrdilen:

(b) Katera(-e) možnost(-i) za predstavitev zahtevanih navedb o razredu energijske učinkovitosti in razponu razredov energijske učinkovitosti je/so v skladu s pravom Unije na voljo dobaviteljem in trgovcem, dokler ne začnejo veljati novi delegirani akti? Ali je kombinacija razreda energijske učinkovitosti in barvne predstavitve, ki jo je izbrala tožena stranka [v postopku v glavni stvari] in je razvidna iz Priloge K 1 k tožbi, lahko zadostna?

3. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen:

Ali je do začetka veljavnosti novih delegiranih aktov obveznost dobaviteljev izdelkov, povezanih z energijo, ki jih je treba označiti z energijskimi nalepkami, ali trgovcev z njimi, da v svojih oglasih navedejo razred energijske učinkovitosti in razpon razredov energijske učinkovitosti, s tem popolnoma opuščena?“

Vprašanja za predhodno odločanje

29 Člen 99 Poslovnika Sodišča določa, da lahko Sodišče, zlasti če je iz sodne prakse mogoče jasno sklepati, kakšen bo odgovor na vprašanje, ki mu je predloženo v predhodno odločanje, ali če odgovor na postavljeno vprašanje za predhodno odločanje ne dopušča nobenega razumnega dvoma, na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odloči z obrazloženim sklepom.

30 To določbo je treba uporabiti v tej zadevi.

31 Predložitveno sodišče s svojimi vprašanji, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 6, prvi odstavek, točka (a), Uredbe 2017/1369 razlagati tako, da morajo dobavitelji izdelka in trgovci z njim v svojih vizualnih oglasih ali tehničnem promocijskem gradivu v zvezi z določenim modelom tega izdelka navesti njegov razred energijske učinkovitosti in razpon razredov učinkovitosti, naveden na nalepki za zadevno skupino izdelkov, če je bila ta skupina izdelkov predmet delegiranega akta, sprejetega na podlagi Direktive 2010/30, ne pa delegiranega akta, sprejetega na podlagi Uredbe 2017/1369. Če je tako, predložitveno sodišče želi izvedeti, kako lahko ti dobavitelji in trgovci v zadevnem oglasu ali promocijskem gradivu navedejo ta razred energijske učinkovitosti in razpon razredov učinkovitosti.

- 32 Najprej je treba opozoriti, da morajo dobavitelji izdelka in trgovci z njim v skladu s členom 6, prvi odstavek, točka (a), Uredbe 2017/1369 v vizualnih oglasih ali tehničnem promocijskem gradivu za določen model tega izdelka navesti razred energijske učinkovitosti izdelka in razpon razredov energijske učinkovitosti na nalepki za skupino zadevnih izdelkov v skladu z ustreznim delegiranim aktom.
- 33 Poleg tega iz člena 16(1) in (3)(j) Uredbe 2017/1369 izhaja, da se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za dopolnitev te uredbe z določitvijo zlasti načina vključitve tega energijskega razreda in tega razpona razredov energijske učinkovitosti v zadevne vizualne oglase in tehnično promocijsko gradivo, „tudi kar zadeva njegovo čitljivos[t] in prepoznavnost“.
- 34 Tako obveznost dobaviteljev izdelka in trgovcev z njim, da v svojih vizualnih oglasih ali tehničnem promocijskem gradivu navedejo ta razred energijske učinkovitosti in ta razpon razredov učinkovitosti, izhaja iz člena 6 Uredbe 2017/1369, delegirani akti, sprejeti na podlagi člena 16 te uredbe, pa so namenjeni le določitvi načina, kako morajo ti dobavitelji in trgovci to navesti.
- 35 Zato je treba ugotoviti, da sama obveznost take navedbe izhaja neposredno iz člena 6, prvi odstavek, točka (a), Uredbe 2017/1369, tako da velja za te dobavitelje in te trgovce, čeprav za zadevno skupino izdelkov ni bil sprejet delegirani akt na podlagi člena 16 te uredbe.
- 36 Če tak delegirani akt ni bil sprejet, se besedilo „ustrezni delegirani akt“ iz člena 6, prvi odstavek, točka (a), te uredbe na podlagi člena 16(1) v povezavi s členom 20(4), prvi pododstavek, Uredbe 2017/1369 nanaša na delegirani akt, ki je bil za zadevno skupino izdelkov sprejet, med drugim, na podlagi Direktive 2010/30, ki je veljala pred Uredbo 2017/1369.
- 37 Ob tem člen 20(4), drugi pododstavek, Uredbe 2017/1369 določa, da se obveznosti na podlagi te uredbe uporabljajo za skupine izdelkov, ki so zajeti v delegiranih aktih, sprejetih med drugim na podlagi Direktive 2010/30.
- 38 Zato tudi če je bil delegirani akt sprejet na podlagi Direktive 2010/30, ne da bi določal obveznost dobaviteljev izdelka in trgovcev z njim, da v svojih vizualnih oglasih ali tehničnem promocijskem gradivu navedejo razred energijske učinkovitosti tega izdelka in razpon razredov učinkovitosti, naveden na nalepki za zadevno skupino izdelkov, ta obveznost na podlagi člena 6, prvi odstavek, točka (a), Uredbe 2017/1369 še vedno velja za dobavitelje tega izdelka in trgovce z njim.
- 39 Ker delegirani akt, sprejet na podlagi člena 10 Direktive 2010/30, ne določa te obveznosti, že po definiciji ne more določiti načina, kako morajo ti dobavitelji in trgovci v svojih vizualnih oglasih ali tehničnem promocijskem gradivu navesti razred energijske učinkovitosti zadevnega izdelka in razpon razredov učinkovitosti, naveden na nalepki zadevne skupine izdelkov.
- 40 V obravnavani zadevi je bila skupina izdelkov gospodinjske pečice in kuhinjske nape predmet Delegirane uredbe št. 65/2014, sprejete na podlagi člena 10 Direktive 2010/30. Vendar kot je predložitveno sodišče pojasnilo v odgovoru na zahtevo Sodišča za informacije, ta delegirana uredba za te dobavitelje in trgovce ne določa obveznosti, da v svojih vizualnih oglasih in tehničnem promocijskem gradivu navedejo razpon razredov energijske učinkovitosti. Poleg tega, čeprav določa obveznost navedbe razreda energijske učinkovitosti v takih oglasih in promocijskem gradivu, kot izhaja iz člena 3(1)(a)(iv) in (v) ter (b)(iv) in (v) ter člena 4(1)(c) in (d) ter (2)(c) in (d), pa nobena od njenih drugih določb ne opredeljuje načina navedbe.

- 41 V teh okoliščinah in dokler za skupino izdelkov, ki se nanašajo na gospodinjske pečice in kuhinjske nape, ne bo izdan delegirani akt na podlagi člena 16 Uredbe 2017/1369, je treba ugotoviti, da imajo navedeni dobavitelji in trgovci določeno diskrecijsko pravico glede načina navajanja razreda energijske učinkovitosti in razpona razredov učinkovitosti v svojih vizualnih oglasih in tehničnem promocijskem gradivu.
- 42 Vendar pa se ta diskrecijska pravica ne sme uveljavljati neomejeno.
- 43 Prvič, iz člena 3(1)(a)(i) in (b)(i) ter (3)(a) in (b) Delegirane uredbe št. 65/2014 namreč v bistvu izhaja, da mora biti vsaka gospodinjska pečica in kuhinjska napa opremljena z nalepko, ki vsebuje informacije v obliki iz Priloge III, točki 1 in 2, k tej delegirani uredbi. Natančneje, točke od 1.1.1 do 1.1.3, 2.1.4, 2.2 in 2.3 te priloge določajo način, kako morata biti razred energijske učinkovitosti zadevnega izdelka in razpon razredov učinkovitosti na nalepki za zadevno skupino izdelkov predstavljena na nalepki za ta izdelek, kar zadeva postavitev, obliko, velikost, pisavo in barvo. Zato morajo zadevni dobavitelji in trgovci pri uveljavljanju diskrecijske pravice iz točke 41 tega sklepa, kolikor je to mogoče glede na naravo, velikost in komercialne zahteve njihovih oglasov in promocijskega gradiva, upoštevati tako postavitev.
- 44 Drugič, člen 16(3)(j) Uredbe 2017/1369 določa, da morajo delegirani akti, sprejeti na podlagi te uredbe, določati način vključitve energijskega razreda zadevnega izdelka in razpona razredov energijske učinkovitosti na nalepki za skupino zadevnih izdelkov v vizualne oglase in tehnično promocijsko gradivo, „tudi kar zadeva njegovo čitljivost in prepoznavnost“. Iz tega sledi, da morajo dobavitelji izdelka in trgovci z njim, kadar uveljavljajo diskrecijsko pravico iz točke 41 tega sklepa ob neobstoju delegiranega akta, sprejetega na podlagi navedene uredbe, kljub temu zagotoviti, da sta razred energijske učinkovitosti tega izdelka in razpon razredov učinkovitosti, naveden na nalepki za zadevno skupino proizvodov, čitljivo in prepoznavno navedena v njihovih vizualnih oglasih in tehničnem promocijskem gradivu. Zaradi take zahteve se lahko odpovedo predstavitvi teh razredov in razponov energijske učinkovitosti na enak način, kot je na nalepki za to skupino izdelkov, če zaradi narave, velikosti in komercialnih zahtev zadevnega oglasa ali promocijskega gradiva taka predstavitev ne bi prinesla čitljivega in/ali prepoznavnega rezultata.
- 45 Tretjič, iz uvodnih izjav 5 in 8 Direktive 2010/30 ter uvodnih izjav 2 in 10 Uredbe 2017/1369 izhaja, da je cilj zagotavljanja točnih, ustreznih in primerljivih informacij o specifični porabi energije izdelkov, povezanih z energijo, z enotno energijsko nalepko, ki jo mora trgovec namestiti na določen izdelek, del varstva zadevnega potrošnika. Informiranje tega potrošnika o energijski učinkovitosti zadevnih naprav med uporabo in o porabi energije teh naprav, povezanih z energijo, ki temu potrošniku omogoča, da sprejme informirane odločitve, je bistveni cilj teh aktov Unije (glej v tem smislu sodbi z dne 11. maja 2017, Dyson/Komisija, C-44/16 P, EU:C:2017:357, točka 64, in z dne 25. julija 2018, Dyson, C-632/16, EU:C:2018:599, točka 33).
- 46 Zato morajo dobavitelji izdelka in trgovci z njim pri uveljavljanju diskrecijske pravice iz točke 41 tega sklepa zagotoviti, da lahko povprečen potrošnik, ki je običajno obveščen ter razumno pozoren in preudaren, zlahka prepozna razred energijske učinkovitosti tega izdelka in razpon razredov učinkovitosti, naveden na nalepki za zadevno skupino izdelkov, da bi bil obveščen o porabi energije tega izdelka, da lahko to porabo primerja s porabo izdelkov iz iste skupine, ki so ponujeni v drugih vizualnih oglasih ali drugem tehničnem promocijskem gradivu, in da tako po potrebi sprejme informirane odločitve glede nakupa.

- 47 Četrtrič, iz uvodne izjave 10 Uredbe 2017/1369 je tudi razvidno, da je zakonodajalec Unije v zvezi z razponom razredov energijske učinkovitosti na nalepki za zadevno skupino izdelkov želel ohraniti obstoječo barvno lestvico na tej nalepki, ki sega od temno zelene do rdeče, kot podlago za informacije, ki se zagotovijo strankam. Poleg tega je znano, da je načelo, po katerem so črke, ki označujejo različne razrede energijske učinkovitosti in njihove razpone, prikazane v simbolu puščice z barvo ozadja, ki ustreza barvi zadevne črke, kot izhaja zlasti iz Priloge III, točki 1 in 2, k Delegirani uredbi št. 65/2014, skupno vsem aktom Unije na področju označevanja z energijskimi nalepkami. Ker potrošniki že dolgo poznajo to barvno lestvico in simbol puščice, morajo zadevni proizvajalci in trgovci, kadar se v okviru uveljavljanja diskrecijske pravice iz točke 41 tega sklepa odločijo za grafični prikaz teh razredov in razponov v svojih vizualnih oglasih in tehničnem promocijskem gradivu, upoštevati vsaj to lestvico in ta simbol. Vendar pa zahteve glede barv objektivno ni mogoče uporabiti, če sta zadevni oglas ali promocijsko gradivo natisnjena enobarvno.
- 48 Iz preudarkov, navedenih v točkah od 43 do 47 tega sklepa, izhaja, da morajo dobavitelji izdelka iz skupine izdelkov gospodinjske peči in kuhinjske nape in trgovci z njim, da bi zadevnemu potrošniku omogočili pridobitev jasnih informacij o porabi energije tega izdelka ter enostavno primerjavo in informirane odločitve pri nakupu, do sprejetja delegiranega akta za to skupino na podlagi člena 16 Uredbe 2017/1369 v svojih vizualnih oglasih in tehničnem promocijskem gradivu navesti razred energijske učinkovitosti tega izdelka in razpon razredov učinkovitosti na enak način kot na nalepki za zadevno skupino izdelkov, če taka predstavitev ostane čitljiva in prepoznavna glede na naravo, velikost in komercialne zahteve teh oglasov in promocijskega gradiva.
- 49 Če taka predstavitev ni izvedljiva, morajo ti dobavitelji in trgovci vsekakor izbrati enakovredno predstavitev, ki izpolnjuje zahteve glede informiranja potrošnika iz točk 46 in 48 tega sklepa ter zahteve glede čitljivosti in prepoznavnosti iz člena 16(1) in (3)(j) Uredbe 2017/1369.
- 50 Kot primer in brez poseganja v druge možne rešitve lahko na čitljiv in prepoznaven način navedejo razred energijske učinkovitosti zadevnega izdelka in razpon razredov energijske učinkovitosti z izrazom, ki je zlahka razumljiv povprečnemu potrošniku, ki je običajno obveščen ter razumno pozoren in preudaren, na primer „razred energijske učinkovitosti tega modela/izdelka je [ustrezna črka] v razponu od [prva črka] do [zadnja črka]“, ali pa črko zadevnega razreda energijske učinkovitosti navedejo v puščici, katere barva ozadja mora biti enaka barvi ustrezne črke razpona razredov energijske učinkovitosti, in poleg te puščice navedejo obseg razpona z besedilom ali enakovrednim simbolom, ki je takemu potrošniku lahko razumljiv. Postavitev, velikost in pisava teh navedb morajo biti izbrani tako, da so čitljive in prepoznavne ter tako za tega potrošnika jasno predstavljajo del zadevnega oglasa ali promocijskega gradiva. Če se ti dobavitelji in trgovci odločijo za simbol puščice, se lahko ravna po grafični predstavitvi, ki jo je Komisija uporabila v delegiranih uredbah, sprejetih na podlagi člena 16 Uredbe 2017/1369 za druge skupine izdelkov, kot je prikazana v točki 18 tega sklepa.
- 51 Glede na zgoraj navedeno je treba na vprašanja za predhodno odločanje odgovoriti, kot sledi:
- člen 6, prvi odstavek, točka (a), Uredbe 2017/1369 je treba razlagati tako, da morajo dobavitelji izdelka in trgovci z njim v svojih vizualnih oglasih ali tehničnem promocijskem gradivu v zvezi z določenim modelom tega izdelka navesti njegov razred energijske učinkovitosti in razpon razredov učinkovitosti, naveden na nalepki za zadevno skupino izdelkov, če je bila ta skupina izdelkov predmet delegiranega akta, sprejetega na podlagi Direktive 2010/30, in ne delegiranega akta, sprejetega na podlagi Uredbe 2017/1369;

- če navedeni delegirani akt ne določa načina, kako morajo ti dobavitelji in trgovci to navesti, in dokler za zadevno skupino izdelkov ni sprejet delegirani akt na podlagi člena 16 Uredbe 2017/1369, morajo v svojih vizualnih oglasih in tehničnem promocijskem gradivu navesti ta razred energijske učinkovitosti in ta razpon razredov učinkovitosti na enak način kot na nalepki za to skupino izdelkov, če taka predstavitev ostane čitljiva in prepoznavna glede na naravo, velikost in komercialne zahteve teh oglasov in promocijskega gradiva;
- če taka predstavitev ni izvedljiva, morajo ti dobavitelji in trgovci vsekakor izbrati enakovredno predstavitev, ki izpolnjuje zahteve glede informiranja potrošnika ter zahteve glede čitljivosti in prepoznavnosti, ki izhajajo iz Uredbe 2017/1369.

Stroški

- 52 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) sklenilo:

Člen 6, prvi odstavek, točka (a), Uredbe (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU

je treba razlagati tako, da

morajo dobavitelji izdelka in trgovci z njim v svojih vizualnih oglasih ali tehničnem promocijskem gradivu v zvezi z določenim modelom tega izdelka navesti njegov razred energijske učinkovitosti in razpon razredov učinkovitosti, naveden na nalepki za zadevno skupino izdelkov, če je bila ta skupina izdelkov predmet delegiranega akta, sprejetega na podlagi Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o navajanju porabe energije in drugih virov izdelkov, povezanih z energijo, s pomočjo nalepk in standardiziranih podatkov o izdelku, in ne delegiranega akta, sprejetega na podlagi Uredbe 2017/1369.

Če navedeni delegirani akt ne določa načina, kako morajo ti dobavitelji in trgovci to navesti, in dokler za zadevno skupino izdelkov ni sprejet delegirani akt na podlagi člena 16 Uredbe 2017/1369, morajo v svojih vizualnih oglasih in tehničnem promocijskem gradivu navesti ta razred energijske učinkovitosti in ta razpon razredov učinkovitosti na enak način kot na nalepki za to skupino izdelkov, če taka predstavitev ostane čitljiva in prepoznavna glede na naravo, velikost in komercialne zahteve teh oglasov in promocijskega gradiva.

Če taka predstavitev ni izvedljiva, morajo ti dobavitelji in trgovci vsekakor izbrati enakovredno predstavitev, ki izpolnjuje zahteve glede informiranja potrošnika ter zahteve glede čitljivosti in prepoznavnosti, ki izhajajo iz Uredbe 2017/1369.

Podpisi